

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ DAVRANIŞ İLKELERİ

ÖNSÖZ

İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEÜ), öğrenme, öğretme, araştırma ve diğer akademik faaliyetlerde en yüksek standartları benimseyen bir kurumdur. Üniversitemiz saygı, dürüstlük, çeşitlilik ve kapsayıcılık değerlerine önem verir ve tüm üyelerin - öğrenciler, öğretim üyeleri ve personel - bu değerleri iletişim ve etkileşimlerinde gözetmelerini bekler.

İEÜ, öğrencilerine akademik başarıları için gerekli destek ve rehberlik sağlamaktadır. Öğrenci Davranış İlkeleri, tüm öğrenciler için olumlu, destekleyici ve kapsayıcı bir öğrenme ortamı sağlamak üzere öğrencilerden beklenen davranışları özetlemektedir. İEÜ'ye kaydolarak öğrenciler, bu belgede belirtilen ilkeleri de içeren tüm Üniversite yönetmelik ve yönergelerine uyma sorumluluğunu gönüllü olarak kabul ederler.

BÖLÜM 1: DEĞERLER VE İLKELER

1.1 Etik ve Akademik Dürüstlük

Öğrencilerden, tüm akademik faaliyetlerinde akademik dürüstlük standartlarını korumaları beklenir. Akademik dürüstlük, eğitim ve araştırma süreçlerinde doğruluk, şeffaflık ve etik kurallarına bağlı kalmayı ifade eder. Bu kavram, öğrenciler, öğretim üyeleri ve araştırmacılar arasında bilgi üretme, paylaşma ve kullanma süreçlerinde dürüst ve hakkaniyetli davranmayı gerektirir. Akademik dürüstlük, başkalarına ait fikirleri ve çalışmalarını kaynak göstererek kullanmayı, kopya çekmemeyi, intihal yapmamayı ve hileli davranışlardan uzak durmayı içerir. Dürüstlük, akademik topluluğun temelidir ve güven ve itibarın sağlanmasında çok büyük öneme sahiptir.

1.2 Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik

Öğrencilerden, eylemlerinin ve kararlarının sorumluluğunu üstlenmeleri, yani hesap verebilir olmaları beklenir. Bu, öğrenme süreçlerinde sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi, çıkar çatışmalarından kaçınmayı ve etik olmayan her türlü davranışa karşı durmayı içerir. Hesap verebilirlik aynı zamanda profesyonel davranış sergilemeyi ve sürekli öğrenmeye açık olmayı da kapsar.

1.3 Saygı

Saygı, uyumlu ve kapsayıcı bir ortamın temelidir. Öğrenciler, her bireye nezaket, düşüncelilik ve saygıyla yaklaşmalıdır. Bu, dikkatli ve kırıcı olmayan bir üslupla iletişim kurmayı da içerir. Saygı, farklılıklara ve farklı bakış açılarına açık olan ve değer verilen bir ortamın oluşmasını sağlar.

1.4 Gizlilik

Öğrencilerden, üniversite topluluğunun tüm üyelerinin gizliliğine ve özel hayatına saygı göstermeleri beklenir. Bu, hassas bilgileri gizlilik ve dürüstlük içinde ele almayı gerektirir.

1.5 Çevreye ve Hayvanlara Duyarlılık

Öğrencilerimizin çevre bilinci yüksek bireyler olması, sürdürülebilir yaşam uygulamalarını benimsemeleri ve doğal kaynakları korumak için çaba göstermeleri beklenir. Bu, doğal kaynakların tasarruflu kullanımı, atık yönetimi, geri dönüşüm uygulamaları ve enerji verimliliği gibi çevresel uygulamaları kapsar. Ayrıca, kampüsümüzde yaşayan hayvanların sağlığı da büyük önem taşımaktadır. Sağlık ve hijyen koşullarını iyileştirmek ve hem bizlerin hem de kampüs hayvanlarının güvenliği ve sağlığı için, beslemenin yalnızca kampüs içinde belirlenen alanlarda yapılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, yiyecek artıkları hayvanların sağlığını tehlikeye atabileceğinden, onları sadece uygun evcil hayvan mamaları ile beslemek gereklidir.

BÖLÜM 2: KİŞİSEL DAVRANIŞ İLKELERİ

2.1 Diğer Bireylere Yönelik Davranış

- **Zorbalık, Taciz ve Ayrımcılık:** Zorbalık, taciz ve ayrımcılık kabul edilemez davranışlardır. Yaş, engellilik, cinsiyet, cinsiyet kimliği, ırk, din veya inanç gibi faktörlere dayalı ayrımcı söylem veya davranışlar kampüs içinde veya dışında, sosyal medya dâhil dijital ortamlarda kabul edilemez.
- **Fiziksel ve Sözlü Şiddet:** Fiziksel, yazılı veya sözlü şiddet veya tehdit, sosyal medya aracılığıyla veya çevrimiçi öğretim ortamları da dâhil olmak üzere her türlü iletişimde kabul edilemez.
- **Cinsel Taciz:** Cinsel taciz, cinsel saldırı, takip etme ve/veya teşhir, ifşa, utandırma, damgalama, dışlama ve benzeri amaçlarla açık içerikli görüntülerin paylaşılması ya da dağıtılması gibi davranışlar kesinlikle kabul edilemez.

2.2 Topluluğa Yönelik Davranış İlkeleri

- **Vandalizm ve Hırsızlık:** Kasten veya ihmal ile başkalarına ait veya ortak kullanıma tahsis edilmiş her türlü eşya ve benzeri mal, mecra, sistem veya donanıma zarar vermek ve hırsızlık kabul edilemez. Maddi veya olmayan, taşınır veya taşınmaz her tür eşya, mal, mecra veya sisteme özen göstermek, her kişinin ve toplumun ortak kullanımına saygı duymak önemlidir.
- **Üniversite Yönerge ve Yönetmeliklerine Uymama:** Öğrenciler, üniversitenin tüm yönetmelik, yönerge ve kurallarına uymak zorundadır. Buna üniversite kimlik kartlarının ve üniversite bina ve alanlarının uygun kullanımı da dâhildir.
- **Engelleme ve Bozma:** Üniversitenin öğretim, araştırma ve idari faaliyetlerine veya işlevlerine engel olma veya müdahale etme kabul edilemez ve uygunsuz davranış olarak değerlendirilir.

2.3 Madde Kullanımı ve Yasaklı Maddeler

- **Alkol ve Yasadışı Maddeler:** Kampüsümüzün, alkol ve uyuşturucu madde kullanımından uzak, sağlıklı ve güvenli bir ortam olması önceliğimizdir. Bu nedenle, kampüs içinde veya üniversiteye ait binalarda alkol veya yasadışı madde bulundurmamak, dağıtmak, tüketmek veya taşımak kesinlikle kabul edilemez. Alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, tedavi edilebilir bir sağlık sorunudur. Bu konuda destek almak isteyen öğrencilerimiz için üniversitemiz çeşitli kaynaklar sunmaktadır.
- **Sigara ve Tütün Maddeleri:** 4207 no'lu Tütün Ürünlerin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun ile Sağlık Bakanlığı 2015/6 sayılı genelgesi çerçevesinde Üniversitemizin kapalı ve açık alanlarında "Dumansız Kampüs" uygulaması devam etmektedir. Bu doğrultuda, ilgili mevzuatla getirilen şartlara uyulması için kampüsümüz içerisinde tütün ürünleri tüketimi için belirli alanlar ayrılmıştır ve bu alanların dışında sigara içilmesi yasaktır. Sigara içme yasağının ihlali kanuna göre cezası olan bir davranıştır. Bu doğrultuda ilgili mevzuata göre tütün ürünleri kullanmayan kişilerin korunması, eğitim ve yaşam alanlarında riskin en aza indirilmesi için belirlenen kurallara uyulması son derece önem taşımaktadır.
- **Tahrip Edici Cihazlar ve Silahlar:** Kampüs içerisinde silah, tehlikeli kimyasallar veya patlayıcı cihazlar bulundurmamak kesinlikle kabul edilemez.
- **Kumar:** Kampüs içerisinde kumar etkinlikleri (ticari bahis oyunları da dâhil olmak üzere) düzenlemek veya bunlara katılmak kabul edilemez.

BÖLÜM 3: AKADEMİK DAVRANIŞ İLKELERİ

3.1 Yazışmalar

Üniversite e-posta hesabı, öğrenci davranışlarıyla ilgili tüm konular için resmi iletişim aracıdır. Öğrenciler, e-posta hesaplarını düzenli olarak kontrol etmek ve üniversiteden gelen e-postalara zamanında yanıt vermekle sorumludur.

3.2 Akademik Dürüstlük

Akademik dürüstlük, üniversitenin misyonu için temel bir unsurdur. Aşağıdaki davranışlar akademik dürüstlüğü ihlali olarak kabul edilir:

- **Hile ve Kopya Çekme:** Akademik ortamda hile ve kopya çekme aşağıdaki eylemleri içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir:
 1. Başkalarının akademik çalışmalarını, kendi kullanımı veya bir başkasının kullanımı için kopyalamak.
 2. Yazılı veya sözlü izin almadan, öğretim elemanı veya akademik veya idari personelden birine ait sınavları veya diğer akademik materyalleri ele geçirmek.
 3. Ders gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla, ödev, makale veya proje gibi akademik çalışmaları kendi çalışması olarak sunmak amacıyla satın almak veya bunları satmak.
 4. Herhangi bir üniversite belgesini, kaydını veya kimlik belgesi sahtelemek, değiştirmek, kopyalayarak çoğaltmak, yok etmek veya kötüye kullanmak.
- **İntihal:** İntihal başkasının çalışmasını/eserini, uygun şekilde kaynak göstermeden kendi eseri gibi kullanma eylemidir. Çeşitli intihal türleri vardır:
 1. **Tam İntihal:** İnternet üzerinden veya başka yollarla erişilen akademik bir çalışmayı satın almak veya indirmek ve bunu kendi çalışması gibi sunmak.
 2. **Doğrudan İntihal:** Başka bir kişinin eserini kelimesi kelimesine kopyalayarak kaynak belirtmeden ve eser sahibine atıfta bulunmadan kullanmak. Bir web sitesinden bir paragrafı bir yazıya kopyalayıp yapıştırmak ve alıntı işaretleri veya kaynak belirtmeden kullanmak vb.
 3. **Öz-İntihal:** Bir ders için teslim edilmiş olan akademik çalışmanın tamamını veya bir kısmını, her iki öğretim elemanının ön onayı olmadan başka bir ders için tekrar teslim etmek. Aynı çalışmayı farklı dersler veya projeler için önceden onay almadan yeniden teslim etmek.
 4. **Kendi Tümceleriyile İfade (Paraphrasing) İntihali:** Başkasının fikirlerini veya metnini yeniden farklı kelime ve tümcelerle ifade edip, kaynak göstermeden kullanmak. Kelimeler ve tümceler farklı olsa da, fikirler başka birinin çalışmasından türetilmiştir ve kaynağın belirtilmemesi intihal anlamına gelir.
 5. **Mozaik İntihali (veya Yama Yazma):** Farklı kaynaklardan alınan ifadeleri, fikirleri veya metinleri bir araya getirip, yalnızca birkaç kelimeyi değiştirmek veya yapıyı biraz değiştirmek suretiyle, kaynak belirtmeden kullanmak. Birden fazla kaynaktan cümleler alıp, küçük değişiklikler yaparak bunları yeni bir paragraf veya metin olarak birleştirmek ve doğru şekilde atıfta bulunmamak.
- **Gizli İşbirliği ve Kimlik Sahteciliği**
 1. Ödevler veya sınavlar için başkalarından yetkisiz yardım almak, örneğin bir başkasının sizin yerinize çalışmayı tamamlaması veya kimliğinize bürünerek sizin yerinize sınava girmesi.
 2. Başka bir öğrencinin akademik çalışmasını onun adına tamamlamak.
 3. Bir derse başka bir öğrenci adına devam etmek veya başka birinden sizin adınıza devam etmesini istemek.

- **Uydurma:** Herhangi bir akademik çalışmada bilgi veya kaynakların sahte olması, gerçeğe uygun olmaması ya da uydurulması/kurgulanması.
- **Akademik Dürüstlük İhlaline Ortaklık:** Başka bir öğrencinin herhangi bir şekilde akademik dürüstlük ihlali yapmasına yardımcı olmak.
- **Yapay Zekâ (AI) Kullanımı:** Yapay zekâ araçları, ödev, sınav, proje, makale, vb. akademik çalışmalarda, dersin öğretim elemanı tarafından yazılı olarak izin verilmedikçe veya ders izlencesinde açıkça belirtilmedikçe kullanılmamalıdır. Yapay Zekâ kullanımı ile ilgili üniversite politikamız geliştirilmekte olup yakında yayımlanacaktır.

BÖLÜM 4: YAPTIRIMLAR

Bu belgede belirtilen ilke ve kurallara aykırı davranışlar, mahkeme veya yetkili idari makamlar tarafından suç niteliğinde kabul edilerek cezalandırılabilir. Davranış ilkelerine uygun davranılması, cezalandırma ile sonuçlanabilecek kovuşturma ve soruşturmalara uğranmaması açısından gereklidir.

Davranış kurallarını ihlal ettiği tespit edilen öğrenciler, ilgili mevzuata göre gerekli kovuşturma ve soruşturmalar sonucunda aşağıdaki yaptırımlardan bir veya daha fazlasıyla ya da farklı yaptırımlarla karşı karşıya kalabilirler:

- **Hapis ya da adli veya idari para cezası veya idari tedbirler:** Mahkeme kararı ile suç işlediği ya da ya da kanunun yetkilendirdiği idari makam tarafından kanuna aykırı davrandığı tespit edilen kişiye verilebilir. Örneğin: şiddet ve taciz, ısrarlı takip, hırsızlık, kişisel verilerin açığa vurulması veya kötüye kullanımı Türk Ceza Kanunu kapsamında, yasak alanlarda tütün mamulleri tüketimi ya da çevreyi kirletme gibi davranışlar Kabahatler Kanunu ile yaptırıma tabi tutulmuş suçlardandır.
- **Tazminat:** Öğrenci, mahkeme kararı ile neden olduğu maddi ve manevi zarar, kayıp veya yaralanmalar için tazminat ödemek zorunda kalabilir.
- **Üniversiteden Uzaklaştırma veya Çıkarma:** [2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu "Öğrencilerin Disiplin İşleri" başlıklı Madde 54](#) uyarınca yapılan soruşturma sonucunda disiplin cezası vermeye yetkili kişi veya kurulca, üniversiteden belli bir süre ile uzaklaştırma veya öğrencilikten çıkarma cezası verilebilir. Örneğin "*Yükseköğretim Kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek*", kopya çekmek veya çektirmek, hırsızlık ve fiili saldırı gibi eylemler bir yarıyıl için öğrencilik haklarını kaybederek uzaklaştırma gerektiren veya üniversitede ateşli silah, mermi, bıçak ve benzeri bulundurmak, ya da uyuşturucu madde taşımak, kullanmak, bulundurmak, cinsel taciz, bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak iki yarıyıl için uzaklaştırma veya "kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek", uyuşturucu ve uyarıcı madde satmak veya ticaretini yapmak yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası gerektiren davranışlar arasında düzenlenmektedir. Öğrencilerimizin [2547 sayılı Kanun 54. maddesini](#) incelemeleri önerilmektedir.

Bir davranış yasal düzenlemelere göre hapis, tazminat ve disiplin cezasını gerektirebilir, bu durumda tek bir davranış için birden çok yaptırım uygulanabilir.

Tüm öğrencilerimizin bu ilke ve kurallar ile tüm hukuki düzenlemelere uygun davranacağına, aykırı davranışlardan sağlıklı ve güvenli bir üniversite ortamının sağlanması için kaçınacağına inanıyoruz.